

Izvješće o provedenom savjetovanju - Savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa za Zakon o izmjenama Zakona o pružanju usluga u turizmu, s Konačnim prijedlogom zakona

Redni broj	Korisnik/Sekcija/Komentar	Odgovor
1	MILKA MARIA VARELA ČERJAN OBRAZAC ISKAZA O PROCJENI UČINAKA PROPISA ZA ZAKON O IZMJENAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU Apsolutno je nedopustivo dopuštanje osobama bez položenog ispita za lokalitet vođenje na tom lokalitetu bez obzira na jezik i državljanstvo. To ugrožava posao kvalificiranih vodiča i otvara vrata kaosu na tržištu te iskorištavanju nekvalificiranih osoba, a kamoli tek ako ne pričaju hrvatski jezik i/ili nemaju hrvatsko državljanstvo. Po čemu hrvatski vodiči vrijede manje od ostalih? Zašto bi ih Zakon tretirao kao manje vrijedne umjesto da štiti ne samo njih, već i pratitelje? Kako je Hrvatskoj u interesu ugrožavati radna mjesta?	Nije prihvaćen Zahvaljujemo na komentaru. U kontekstu prava Europske unije (EU), prilikom utvrđivanja novih ili izmjene postojećih uvjeta, uvjeti kojima se ograničava pristup reguliranoj profesiji ili njezino obavljanje ne smiju utjecati izravno ili neizravno na diskriminaciju na temelju državljanstva ili boravišta. Uvjeti kojima se ograničava pristup reguliranoj profesiji ili njezino obavljanje moraju biti opravdani zaštitom javnog interesa, a pod prevladavajućim razlozima od javnog interesa ne podrazumijevaju se razlozi isključivo gospodarske prirode ili administrativni razlozi. važećim Zakonom za pružanje usluga turističkog vodiča propisana obveza polaganja stručnog ispita, koji se sastoji od općeg i posebnog dijela. Turistički vodič koji ima položen opći dio stručnog ispita može voditi na području cijele Republike Hrvatske, osim na i u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), dok turistički vodič koji ima položen posebni dio stručnog ispita, a koji polaže posebno po županijama može voditi turiste i po zaštićenim cjelinama (lokalitetima). Usluge turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj može pružati državljanin Republike Hrvatske, državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije koji ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom. Iznimno, usluge turističkog vodiča može pružati i državljanin treće države koji ima prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj i ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom, tj. ima položen stručni ispit za turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj. Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može samo privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske, osim na zaštićenim cjelinama (lokalitetima), ako se prijavio Ministarstvu turizma i sporta te uz uvjet da ima zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripada reguliranoj profesiji ili ako je, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, je obavljao tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina. Ukoliko žele pružati usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), turistički vodiči iz drugih država članica moraju položiti posebni dio stručnog ispita odnosno ispit za svaku županiju. Sukladno Nacrtu prijedloga Zakona propisat će se obveza turističkim vodičima iz drugih država članica da moraju položiti posebni dio stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) vezane uz Domovinski rat.

2 LORIDANA KNEŽEVIĆ OBRAZAC ISKAZA O PROCJENI UČINAKA PROPISA ZA ZAKON O IZMJENAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, 3. UTVRĐIVANJE POSEBNOG CILJA Najprije izražavam negodovanje timingom ovog e-savjetovanja. Svaki hrvatski turistički vodič koji ima ikakav rejting među agencijama u periodu od 20.06.-20.07. ne zna kud bi prije od posla. Imam dojam da ne postoji dovoljno razvijena svijest o tome sto turistički vodici rade a jos manje koliko su važni i koliko doprinose hrvatskom prvenstveno kulturnom turizmu. Moje kolegice i kolege, turistički vodici RH ljudi su koji od novca koji zaradjuju kao turistički vodici placaju zdravstveno, mirovinsko, pausalni porez, komorski doprinos i turističku članarinu. Odabrali smo Hrvatsku kao zemlju u kojoj radimo, zaradjujemo ali i trošimo svoj novac. U ovoj zemlji školujemo svoju djecu. Moje pitanje je: Kome ce sve ove doprinose i porez plaćati raznorazni strani turistički vodici kojima se izmjenama ovog zakona ide na ruku? Hrvatskoj sigurn neće. Umjesto da se nas zastiti olakšava se stranim turističkim vodicima da nam budu legalna nelojalna konkurencija. Kako je moguće da se od stranih turističkih vodica koji žele raditi po RH ne trazi barem B2 razina znanja hrvatskog jezika??? Gdje ce oni stjecati svoja znanja o Hrvatskoj kulturnoj baštini, povijesti, arheologiji, načinu života? Na Google i Wikipediji??? Očekujemo da nas se zaštiti i to vrlo jednostavno. Dovoljno je za početak početi provoditi postojeće zakone RH i uhvatiti se u koštac sa neredom koji imamo na terenu. Svakodnevno se susrećemo s ljudima različitih profila koji nemaju licencu za turističkog vodica a ipak rade kao turistički vodici. Vrijeme je da Hrvatska shvati da smo ozbiljna turistička (vele)sila i da se konačno tako počnemo i ponasati.	Nije prihvaćen Zahvaljujemo na komentaru. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.
3 IVANA VUKUŠIĆ OBRAZAC ISKAZA O PROCJENI UČINAKA PROPISA ZA ZAKON O IZMJENAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, 3. UTVRĐIVANJE POSEBNOG CILJA Ovaj prijedlog zakona nikako nije pravedan za turističke vodiče iz RH koji su položili tečaj i koji prije svega, s ljubavlju pričaju o svojoj zemlji. Niti jedan strani državljanin ne može tumačiti povijest i kulturnu baštinu kao lokalac koji je tu rođen i odrastao. Isto tako, nikad ne bih pristala da vodim grupu po Italiji, Austriji i sl., za to postoje njihovi lokalni turistički vodiči.	Primljeno na znanje Zahvaljujemo na komentaru. Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.

4 IVANA ANTOLIĆ OBRAZAC ISKAZA O PROCJENI UČINAKA PROPISA ZA ZAKON O IZMJENAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, 3. UTVRĐIVANJE POSEBNOG CILJA Poštovani, Nikako neću prihvatiti ovakav prijedlog zakona. Ne radi se ovdje ni o nelojalnoj konkurenciji niti o mojoj homofobnosti. Ovakvim prijedlogom direktno potkopavate ono za što smo i ovako "mali" postigli što neki nisu ni u tisuću godina svog postojanja. Činjenica je da interpretiramo našu kulturnu baštinu sa dostojanstvom, ljubavju i poštovanjem. Naš identitet je naš, a ne identitet proizišao iz nečije tuđe vizije. To je neprihvatljivo. Mi oštro moramo braniti ono zbog čega nam se cijeli svijet potajno divi. A to je da ovu malu zemlju koju silno volimo branimo po svaku cijenu. Ovo je napad na naš identitet. A bez njega nismo narod.	Primljeno na znanje Zahvaljujemo na komentaru. Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.
5 MIRNA MATIĆ OBRAZAC ISKAZA O PROCJENI UČINAKA PROPISA ZA ZAKON O IZMJENAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, 5. ANALIZA UTVRĐENIH UČINAKA I ADRESATA Zakon bi trebao osigurati vođenje i na zaštićenim kulturnim lokalitetima (pogotovo UNESCO) samo uz položen stručni ispit kako bi se spriječila pogrešna interpretacija. Više puta sam čula strane vodiče s potpuno pogrešnim interpretacijama lokalnih priča i većina njih vođenje po dalmatinskim ulicama i trgovima sigurno ne radi s istim žarom i ponosom kao lokalni vodiči. Nije mi jasno što znači privremeno i povremeno. Kako se misli pratiti to privremeno i povremeno? Strani vodiči trebali bi onda biti registrirani i evidentirani, ali tek nakon što polože stručni ispit. Poznavanje hrvatskoga jezika nužno je da bi se vođenje odradilo kvalitetno i sigurno. Ja se ne bih usudila voditi grupu i pričati o gradu u kojem nisam boravila dovoljno dugo i doživjela grad na svakom uglu i u svakoj ulici jer znam da to ne bi bilo kvalitetno vođenje. Tko će s ovakvim izmjenama zakona jamčiti da će strani vodiči predstavljati našu zemlju, zaštićene kulturne lokalitete i lokalne priče vjerodostojno i kvalitetno?	Nije prihvaćen Zahvaljujemo na komentaru. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.

6 **HAIRA JANKO KOCIJANČIĆ**
OBRAZAC ISKAZA O PROCJENI UČINAKA
PROPISA ZA ZAKON O IZMJENAMA ZAKONA O
PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, 5. ANALIZA
UTVRĐENIH UČINAKA I ADRESATA

Ne slažemo se s predloženim modelom liberalizacije tržišta vodičkih usluga koji omogućuje povremeno i privremeno pružanje usluge turističkog vodiča u Hrvatskoj bez poznavanja hrvatskog jezika i bez načela reciprociteta. U većini zemalja članica OECD-a i EU, zanimanje turističkog vodiča je regulirano i pristup stranih vodiča je strogo uvjetovan: Turska: strani vodiči mogu voditi samo ako polože ispit i znaju turski jezik. Vođenje bez dozvole je strogo kažnjivo. Grčka: vodič mora završiti školu pod nadzorom Ministarstva turizma i govoriti grčki. Strancima se dozvoljava rad privremeno, samo ako nedostaje vodiča za određeni jezik. Japan: vodiči moraju položiti državni ispit, dokazati znanje japanskog jezika, i registrirati se. Kazne za neregistrirane vodiče dosežu i 3.500 eura. U tom kontekstu, zašto bi Hrvatska išla suprotnim smjerom i omogućila liberalizaciju bez jezičnih i stručnih uvjeta? Tražimo: 1. Uvođenje obveze poznavanja hrvatskog jezika na minimalno B2 razini za strane vodiče, neovisno o jeziku grupe; 2. Svjesni smo obveze poštivanja međunarodnih ugovora. Međutim u okviru međunarodnog prava tražimo uvođenje načela reciprociteta – priznavanje zahtjeva na pravo na vođenje u Hrvatskoj na 1 g isključivo za državljane zemalja koje omogućuju jednak tretman hrvatskim vodičima; 3. Povećanje kazni za strance koji pružaju usluge bez ispunjenih uvjeta, u skladu s primjerima kao što je Japan; Ako neka zemlja nema ni licencu ni ispit, što točno Hrvatska priznaje? Gdje je tu logika? Je li "deregulirani neregulirani vodič" jednak domaćem vodiču koji je polagao stručni ispit i poznaje zakonodavstvo, jezik i kulturnu baštinu? Neprihvatljivo je stavljati hrvatske vodiče u neravnopravan položaj, dok mnoge zemlje i dalje štite vlastita tržišta kroz jezične, stručne i zakonske barijere. Hrvatski vodiči nisu manje vrijedni – niti bi ih zakon trebao tako tretirati. Nadalje, rad inspekcija mora biti učinkovitiji jer se s terena dobija dojam kako se zaustavljaju isključivo hrvatski turistički vodiči s plavom licencom. Zaključak: Lokalni turistički vodiči su ambasadori svoje zemlje koji sa svojim znanjem, iskustvom i ljubavi prema svom kraju i domovini daju uslugu posjetiteljima iz cijelog svijeta kroz oči lokalca te je nužno zaštititi vodiče! Isti ti lokalni vodiči skupo plaćaju polaganje licence za turističkog vodiča zasebno za opći dio, zasebno za svaku županiju, plaćaju poreze i davanja državi za svaki odrađeni posao dok stranci ništa od toga ne trebaju odnosno dozvoljava se siva ekonomija od koje Republika Hrvatska nema korist već štetu. Ovime se ugrožava državna blagajna kao i egzistencija mnogih koji žive isključivo od posla lokalnog vodiča.

Djelomično prihvaćen

Zahvaljujemo na komentaru. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Ističemo da načelo reciprociteta nije dopušteno unutar Europske unije, jer je u suprotnosti s temeljnim slobodama unutarnjeg tržišta (čl. 56. UFEU). Uvođenje načela reciprociteta za države članice OECD-a koje nisu ujedno države ugovornice Ugovora o europskom gospodarskom prostoru i Švicarske konfederacije, dovelo bi u neravnopravan položaj državljanke država članice OECD-a i pristupnica Kodeksa o liberalizaciji koje nisu ujedno države članice Europske unije odnosno Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru. Odredbama Nacrta prijedloga zakona propisat će se veće kazne za pružanje usluga turističkog vodiča protivno odredbama zakona.

7	ANA BAŠIĆ ALERIĆ OBRAZAC ISKAZA O PROCJENI UČINAKA PROPISA ZA ZAKON O IZMJENAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, 7. ZAKLJUČAK Negativni učinci: dovođenje hrvatskih vodiča u neravnotežan položaj omogućavanjem stranim vodičima da rade u Hrvatskoj bez da su prošli isti sadržaj obrazovanja.	Nije prihvaćen Zahvaljujemo na komentaru. Svi turistički vodiči koji žele trajno pružati usluge na području Republike Hrvatske moraju ispunjavati iste uvjete propisane Zakonom
---	---	--